

NENAVADNO

Andreas Josef Holzer

SLEPEC, KI LAHKO TUDI LEVOM POVZROČI ZAVIST

SI PREDSTAVLJATE, DA SE RODITE SLEPI. JAZ TEŽKO. NORMALNI ČLOVEK, KI VIDI, VERJETNO TEŽKO DOJAME SVET SLEPIH. AMPAK, KAKO PA POTEM SLEPI DOJEMAJO NAŠ SVET? PO MNENJU NEKATERIH SLEPI TEŽKO ŽIVLJO MED NAMI IN TEŽKO DELUJEJO ENAKOVREDNO IN PODOBNO KOT MI, SAJ ŠE VEDNO NIMAMO V TEJ NAŠI SILNI CIVILIZACIJI DOVOLJ STRUKTUR ALI REŠITEV, KI BI BILE PRILAGOJENE TUDI NJIM. AMPAK! PO DEJANJH NEKATERIH, KOT JE RECIMO ANDY HOLZER, TOČNEJE ANDREAS JOSEF HOLZER, STAR 41 LET IZ MESTA LIENZ V AVSTRIJI, PA MORDA SLEPI LJUDJE ŽIVLJO ŠE BOLJ BOGATO IN USPEŠNO ŽIVLJENJE KOT MI, »NORMALNI SREČNEŽI«, PA ČETUDI SE IMAMO ZA »LEVE«. IN S TEM NE MISLIM SLABŠALNO NA LEVAKE, AMPAK NA AFRIŠKE VELIKE MUCE ...

Andy na vzhodnem razu Velike Cine v Dolomitih, avstrijski V. stopnja.

Ko se človek sooči z Andyem, ki med svoje hobije uvršča alpinizem, turno smučanje, surfanje, tek na smučeh, kolesarjenje in podobne zabavne športe, kot jim on reče, med drugim pa je tudi kitarist, basist ter pevec, si kar težko predstavlja, da je ta

isti Andy od rojstva slep – uradno ima bolezen Retinitis Pigmentosa, odmiranje očesne mrežnice, ki je pri njem začela »delati« že kar prvi dan in ga že kot otroka oropala normalnega vida. Rojen je bil torej z napako, ki naj bi ga izjemno omejevala, počne pa stvari, ki so še za zdrave športnike težki in skorajda nedosegljivi cilji.

Od šol ima končano »samo« osnovno in letnik srednje poklicne šole, ampak kasneje se je izšolal tudi za terapevta in maserja in z obojim tudi preživlja sebe in ženo Sabino, poleg pogostih predavanj po raznih alpinističnih klubih in podobnim. V svoji gorniški karieri pa je Andy osvojil že gore, kot so Mt. Blanc (4810 m), Kilimanjaro (5895 m), Elbrus (5642 m) in Aconcagua (6962 m), letošnjo pomlad pa se odpravlja celo na Mt. McKinley (6194 m). Zakaj celo? Ker je Denali, kot se pravilneje tej gori reče po Inuitsko, znana po skritih ledeniških razpokah, izjemno nizki temperaturi in vremenskih spremembah, ki jih je dobro videti vnaprej. Za videti pa človek potrebuje oči. Zdrave oči.

Ko je bil Andy star 9 let, ga je mati prvič odpeljala v »resne gore«. Osvojil je špičasti vrh Spitzkofel v Lienških Dolomitih in na njem doživel tisti magični stik s skalo. To ga je zaznamovalo za vse življenje. Pri 24-ih je pod vodstvom vodnika Hansa Brucknerja preplezal Grobe Sandspitze, svojo prvo smer II. stopnje. Število plezalnih smeri in težavnost le-teh je še bolj naraščala po poroki s Sabino, ko so od takrat dalje običajno plezali kar v troje: vodnik Hans in oba mladoporočenca.

Že 2 leti po svojem plezalnem debiju je preplezal svojo prvo smer IV. stopnje v vodstvu (pomeni, da je plezal kot prvi), v skupini Rosengarten, Dolomiti. Za slepo osebo, je to več kot samo neverjetno dejanje. Saj še dobrim alpinistom samostojno voditi v IV. stopnji predstavlja nekakšen »zrelostni« izpit. Že naslednje leto, pa je ob vsem skupaj začel še s turnimi smuki. In že kar prvo leto je smučal celo z vrha mogočnega tritisočaka Ortler, Italija. S temi neverjetnimi dejanji je nadaljeval v naslednjem letu, ko je splezal že precej klasičnih in legendarnih dolomitskih smeri V. stopnje in 10 let po alpinističnem začetku uspel v smeri najtežjih klasičnih težavnosti, v zgornji 6 stopnji (VI+). In še enkrat kot opomba: govorimo o plezanju v gorah, ne v varnih športno plezalnih smereh. Gre za zavidljiv dosežek tudi za popolnoma zdrave in fizično sposobne alpiniste.

A njegovo udejstvovanje v gorah se je še kar nadaljevalo v takem »science-fiction« tempu. Turno smučanje pozimi in plezanje v Dolomitih poleti. Leta 2004 so o njemu posneli prvi dokumentarec in takrat je za film splezal smer Južni raz (VI. stopnja) v Mali Cini. Zaradi istega filma se je lotil še plezanja v VII. stopnji. Tako je preplezal Comicijevo smer v Veliki Cini; da ne bi kdo pomislil, da se »šlepa« ali kaj podobnega, je smer splezal celo prosto, ob čemur se Andy samo nasmeji ... Komu? Samemu sebi ... ali nam. Saj prosto splezati Comicija pomeni prestop v nekakšen vrhni sloj med alpinisti.

62 SOKOL ... MAJ 2008

urednistvo@sokolgroup.com

Med zimo v zadnjih letih običajno opravi tudi za normalno zdrave športnike neverjetnih 80 - 100 turnih smukov. Na smučeh je osvojil tudi pettisočak Elbrus. Pogosto odhaja na turne smuke tudi skupaj z Walterjem Lasererjem, prvim Avstrijcem, ki je osvojil vse vrhove iz t. im. kategorije – Seven Summits, kar pomeni, da mora biti Andy tudi zelo fit, ne samo turni smučar. Čez mesec dni pa Andy odhaja, kot že zapisano, na novo odpravo s ciljem: smučati iz najvišjega vrha Severne Amerike, Mt. McKinley.

Za trening pred Mt. McKinleyem, se je Andy z ekipo »Slepi McKinley« spoprijel z ekstremno turno smučarsko tekmovalno preizkušnjo Gastein24; tekmo, ki traja 24 ur, ko je potrebno čim večkrat premagati traso z višinsko razliko 508 m in jih vsakič tudi presmučati. Tekma se odvija v smučarskem centru Bad Gastein, začetek v soboto ob 13h in konec ob 13h v nedeljo. Andyeva ekipa je osvojila 18631 višinskih metrov im med 42 ekipami, od katerih je precej tudi profesionalnih tekmovalcev, so končali na 6. mestu. Zares odličen rezultat za »amaterje«! Vsaka ekipa si vnaprej pripravi taktiko glede na moč posameznikov in si razdeli približen čas, kdaj gre kdo na progo. Za Andyja so jasno izbrali noč, saj ne potrebuje nobene svetilke. Na tekmi je sicer Andy sodeloval že leto dni prej, ampak v ekipi samo treh tekmovalcev, je bilo zanj vseeno malce prenaporno.

Morda najbolj osupljivo dejanje iz njegove plezalske kariere je nedvomno plezanje s prav tako slepim Američanom Erikom Weihenmayerjem iz Kolorada l. 2005, s katerim sta sama in z menjarjanjem v vodstvu za začetek splezala vzhodni raz Velike Cline v Dolomitih, ocenjen s V. stopnjo, potem pa sta se v navezo

treh združila še z enim hendikepiranim plezalcem, to je Hugh Herr (tudi Američan), ki ima obe nogi amputirani, in splezali so smer Cassin, s težavami spodnje VII. stopnje v stebri Piccolissima. Vse to so seveda posneli tudi na film. Za ta dosežek so jim Italijani podelili celo nagrado »Zlati Pelmo« na festivalu v Bellunu 2006. Kar težko je bilo vsem prisotnim verjeti in razumeti, da sta splezala tako težko plezalno smer dva, ki sta na oder prišla s pomočjo dveh dolgih belih palic.

Kako lahko sploh pleza v tako težkih smereh je seveda prvo vprašanje, ki mu ga vsakdo postavi. Jasno je odgovor Andyja na vprašanje enostaven: »Čutim in slutim; in vidim nekakšna svetlobna polja tam, kjer so se prijemale ali stopali tisti pred menoj.«. Kaj? Kako? Neverjetno.

Navsezadnje je kot najtežjo smer preplezal (sicer ne v vodstvu, ampak kot drugi) slovito smer Riba v Marmoladi, ki ima detajlje ocenjene s spodnjo VIII. stopnjo. Kakorkoli že ali s čimerkoli si Andy pač že pomaga, plezanje smeri, kot je Riba, res ni mačji kašelj tudi za dobro trenirane alpiniste. Je pa Andy ob temu nekako skromno priznal, da spodnja osma stopnja je pa že res težka, in da ne ve, če bo še kdaj poskusil.

In za konec: Andy je ravnokar prejel v roke prav posebno nagrado Life Award 2007 v kategoriji športni dosežki, ki jo za neverjetne dosežke podelijo vsako leto različnim invalidom v avstrijskem mestu Innsbruck. Ko »zdravi« človek vidi to prireditev, se kar malce zamisli nad tem, česa smo mi »normalni« sploh sposobni. ☐

Dejan Ogrinec

Andy Holzer z Erikom Weihenmayerjem in Hugh Herron.

SPORT POINT
TRBOVLJE • POKRANJE • KAPTIJOLJA

SPORT POINT CAFE
Kaptoljska ulica 32 a

SPORT POINT
Pokranjska ulica 80
4100 Kranjska Gora

Phone: +386 4 200 48 43
T: 00 386 (0) 4 200 48 43
F: 00 386 (0) 4 200 48 43
E: info@sportpoint.si
www.sportpoint.si